

Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

26 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte: Elena Covalenco

Judecători: Liliana Catan, Iurie Diaconu, Ion Guzun, Galina Stratulat

a judecat, fără participarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Formusatfi Andrei, avocatul Moldovan Gabriela în numele inculpatului Platon Nicolai și avocatul Stănilă Andrei în numele inculpatului Negru Vasile, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 01 martie 2017 în cauza penală în privința lui

Negru Vasile Xxxxx, născut la xx.xx.xxxx, originar și domiciliat în sat. Xxxxx, r-nul Xxxxx,

și

Platon Nicolai Xxxxx, născut la xx.xx.xxxx, originar din sat. Xxxxx, r-nul Xxxxx, domiciliat în sat. Xxxxx, r-nul Xxxxx,

Termenul de examinare a cauzei:

Instanța de fond: 07.04.2015 - 19.08.2015;

Instanța de apel: 15.09.2015 - 01.03.2017;

Instanța de recurs: 18.05.2017 - 26.09.2017.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț din 19 august 2015:

Negru Vasile a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 166¹ alin. (1) și art. 328 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa:

- în baza art. 166¹ alin. (1) Cod penal - trei ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere pe termen de 5 ani;

- în baza art. 328 alin. (1) Cod penal - 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere pe termen de 5 ani.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor stabilite, lui *Negru Vasile* i s-a numit definitiv pedeapsa pe termen de 4 ani închisoare cu ispășirea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere pe termen de 5 ani.

Platon Nicolai a fost achitat de sub învinuirea formulată în rechizitoriu pe art. 166¹ alin. (2) lit. c) și art. 42 alin. (5), 328 alin. (1) Cod penal, pe motiv că faptele lui nu întrunesc elementele infracțiunii.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că *Negru Vasile*, deținând funcția de șef de post al Sectorului de Poliție nr. 3 (Hincăuți) al Inspectoratului de Poliție

Edineț, având gradul special de locotenent major de poliție, fiind în virtutea prevederilor art. 123 Cod penal persoană cu funcție de răspundere, contrar prevederilor art. 3 din CEDO, alin. 2 al art. 24 din Constituția RM, art. 26, 28 din Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr. 320 din 27.12.2012, pct. 15-16 din Codul de etică și deontologie al polițistului, aprobat prin HG RM nr. 481 din 10.05.2006 și atribuțiilor funcționale stipulate în fișa de post a funcției deținute, care îl obligau să nu aplice forța fizică, decât pentru curmarea infracțiunilor, pentru înfrângerea rezistenței opuse cerințelor legale, dacă metodele non-violente nu asigură îndeplinirea obligațiilor ce le revin, să respecte Constituția și legile RM, care îi și interzic să aplice, să încurajeze sau să tolereze acte de tortură, tratamente inumane sau degradante, în orice circumstanță s-ar afla și să nu recurgă la forță, cu excepția cazurilor de necesitate absolută și numai în măsura necesară atingerii unui obiectiv legitim, a comis acțiuni de tortură în privința lui Cebotari Alexei și Cebotari Albina în următoarele circumstanțe: la 11.06.2014, aproximativ pe la orele 18:00, patrulând pe teritoriul s. Rotunda, r. Edineț, au stopat tractorul de model MTZ-80 cu nr/î XX-X-xxx condus de Cebotari Alexei, locuitor al s. Xxxxx, r-nul Xxxxx, pentru verificarea actelor din motiv că la tractor lipsea pe suprafața destinată plăcuța cu numărul de înmatriculare. În procesul de verificare a actelor, s-a stabilit că cet. Cebotari Alexei nu avea la sine permisul de conducere, însă peste puțin timp a fost adus de tatăl ultimului. Concomitent, colaboratorul de poliție Negru Vasile, sub pretextul identificării datelor personale și întocmirii procesului-verbal cu privire la contravențiile prevăzute de art. 229, 230, 230 Cod contravențional, în lipsa necesității de identificare, au insistat ca cet. Cebotari Alexei să urce în automobilul personal a șefului de post Negru Vasile pentru a se deplasa la sediul Inspectoratului de Poliție Edineț din or. Edineț. Însă cet. Cebotari Alexei bazându-se pe faptul că deja fusese identificat și că fusese deja prezentat colaboratorilor de poliție permisul de conducere care-l identifica și-i confirma personalitatea, a refuzat să urce în automobilul personal al șefului de post, în rezultatul cărui fapt colaboratorul de poliție Negru Vasile a aplicat forța fizică față de acesta, astfel cauzându-i dureri fizice. Toate aceste acțiuni au avut ca consecință implicarea consătenilor în apărarea cet. Cebotari Alexei și revoltarea cetățenilor prezenți la fața locului.

Tot el, Negru Vasile în timp ce întreprindea acțiuni de aplicare a forței fizice față de cet. Cebotari Alexei în scopul de a-l duce pe ultimul spre automobilul șefului de post, a aplicat o lovitură intenționată cu cotul în regiunea abdomenului cet. Cebotari Albina, care încerca să-și apere fiul, în rezultat la ce ea a căzut jos, astfel cauzându-i puternice dureri fizice, acțiuni care au creat victimei sentimentul de natură de a o umili, înjosi și a-i înfrânge astfel rezistența fizică și psihică.

La fel Negru Vasile este învinuit că, ar fi săvârșit acțiunile descrise de comun acord și împreună cu colaboratorul de poliție Platon Nicolai.

Platon Nicolai a fost învinuit de faptul că, deținând funcția de polițist al Serviciului de Patrulare al Inspectoratului de Poliție Edineț, având gradul special de sergent major de poliție, fiind în virtutea prevederilor art.123 din Codul penal persoană cu funcție de răspundere, contrar art. 3 din CEDO, alin. 2 al art. 24 din Constituția RM, art. 26,28 din Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr. 320 din 27.12.2012, pct. 15-16 din Codul de etică și deontologie al polițistului, aprobat prin HG RM nr. 481 din 10.05.2006 și atribuțiilor funcționale stipulate în fișa de post a funcției deținute, care îl obligau să nu aplice forța fizică,

decât pentru curmarea infracțiunilor, pentru înfrângerea rezistenței opuse cerințelor legale, dacă metodele non-violente nu asigură îndeplinirea obligațiilor ce le revin, să respecte Constituția și legile RM, care îi și interzic să aplice, să încurajeze sau să tolereze acte de tortură, tratamente inumane sau degradante, în orice circumstanță s-ar afla și să nu recurgă la forță, cu excepția cazurilor de necesitate absolută și numai în măsura necesară atingerii unui obiectiv legitim, acționând de comun acord și împreună cu șeful de post al Sectorului de poliție nr. 3 al Inspectoratului de Poliție Edineț, Negru Vasile, ar fi comis acțiuni de tortură în privința lui Cebotari Alexei și Cebotari Albina în următoarele circumstanțe: la 11.06.2014, aproximativ ora 18:00, patrulând pe teritoriul s. Rotunda, r. Edineț, au stopat tractorul de model MTZ-80 cu nr/î XX-X-xxx condus de Cebotari Alexei, locuitor al s. Xxxxx, r-nul Xxxxx, pentru verificarea actelor din motiv că la tractor nu era plasată plăcuța cu numărul de înmatriculare pe suprafața destinată. În procesul de verificare a actelor, s-a stabilit că cet. Cebotari Alexei nu avea la sine permisul de conducere, însă peste puțin timp a fost adus de tatăl ultimului. Concomitent, colaboratorul de poliție Negru Vasile împreună cu colaboratorul de poliție Platon Nicolai, sub pretextul identificării datelor personale și întocmirii procesului-verbal cu privire la contravențiile prevăzute de art. 229, 230, 230 Cod contravențional, în lipsa necesității de identificare, au insistat ca cet. Cebotari Alexei să urce în automobilul personal al șefului de post Negru Vasile pentru a se deplasa la sediul Inspectoratului de Poliție Edineț din or. Edineț. Însă cet. Cebotari Alexei, bazându-se pe faptul că deja fusese identificat și că fusese deja prezentat colaboratorilor de poliție permisul de conducere care-l identifica și-i confirma personalitatea, a refuzat să urce în automobilul personal al șefului de post, în rezultatul cărui fapt colaboratorii de poliție Negru Vasile și Platon Nicolai au aplicat forța fizică față de acesta, astfel cauzându-i dureri fizice. Toate aceste acțiuni au avut ca consecință implicarea consătenilor și revoltarea cetățenilor prezenți la fața locului.

Tot el, Platon Nicolai, se învinuiește și de faptul că, acționând de comun acord și împreună cu colaboratorul de poliție Negru Vasile, care sunt în baza art. 123 alin.(1) Cod penal persoane cu funcții de răspundere, astfel, acțiunile lor fiind percepute ca întreprinse cu titlu oficial, în timp ce întreprindeau acțiuni de aplicare a forței fizice față de cet. Cebotari Alexei în scopul de a-l duce pe ultimul spre automobilul șefului de post, tacit a admis ca colaboratorul de poliție Negru Vasile să-i aplice o lovitură intenționată cu cotul în regiunea abdomenului cet. Cebotari Albina care încerca să-și apere fiul, în rezultat la ce ea a căzut jos, astfel cauzându-i puternice dureri fizice, acțiuni care au creat victimei sentimentul de natură de a o umili, înjosi și a-i înfrânge astfel rezistența fizică și psihică.

Acțiunile lui Platon Nicolai, de către organul de urmărire penală au fost încadrate juridic pe art. 166¹ alin. (2) lit. c) și art. 42 alin.5, 328 alin. (1) Cod penal.

3. Împotriva sentinței apeluri au declarat:

3.1. Procurorul, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri privind condamnarea lui Platon Nicolai în baza art. 166¹ alin. (2) lit. c) și art. 42 alin. (5), 328 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea dispozițiilor art. 84 alin. (1) Cod penal stabilindu-i pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe termen de patru ani, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, cu dispunerea suspendării condiționate a executării ei pe termen de probă de 2 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe termen de 6 ani.

Acțiunile lui Negru Vasile a fi reîncadrate de la alin. (1) la alin. (2) lit. c) art. 166¹ Cod penal cu condamnarea acestuia inclusiv în baza art. 328 alin. (1) Cod penal, prin aplicarea dispozițiilor art. 84 alin. (1) Cod penal, la 5 ani închisoare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea dreptului de a ocupa funcții sau de a exercita o anumită activitate pe termen de 6 ani, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei în temeiul art. 90 Cod penal, pe termen de probă de 4 ani.

În motivarea cerințelor procurorul a invocat netemeinicia sentinței în aspectul unei aprecieri neobiective de către instanță a probelor prezentate de partea acuzării, soluția adoptată pe caz bazându-se în cea mai mare parte pe declarațiile inculpatului Platon Nicolai de nerecunoaștere a vinovăției, deși instanței i-au fost prezentate suficiente probe în confirmarea faptelor săvârșite de el, rezultate din declarațiile părților vătămate, precum și a martorilor Belețcaia Elena, Brighidin Ludmila, Strugaru Stelas și Veremenciu Valentina, considerând eronată concluzia judiciară privind dirijarea acțiunilor lui de către superiorul Negru Vasile, or în corespundere cu art. 40¹ Cod penal, persoana ce a comis intenționat infracțiune în vederea executării ordinului sau dispoziției vădit ilegale ale superiorului, răspunde penal în temeuri generale, tratamentul inuman și degradant comis de el, manifestându-se prin aplicarea neîntemeiată părților vătămate a violenței contrar prevederilor legale, în lipsa temeiului reținerii cu posibilitatea aplicării altor măsuri non-violente.

3.2. Avocatul Ghenadie Odobescu în numele inculpatului Negru Vasile, solicitând casarea ei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri noi de achitare din lipsa în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunii.

În motivarea apelului a invocat că instanța, în detrimentul dispozițiilor art. 384 alin. (3) și 389 alin. (2) Cod de procedură penală, a lăsat fără cercetare amplă, completă și obiectivă probele administrate pe caz, or din conținutul depozițiilor părții vătămate Cebotari Alexei nu se întrevide maltratarea lui de către Negru Vasile prin pretinsa lovire cu palma peste față, fapt confirmat inclusiv prin înregistrările video, ce dimpotrivă confirmă comportamentul arogant și obraznic al părților vătămate, motiv pentru care au fost sancționate contravențional în baza art. 353 Cod contravențional. Hotărârile contravenționale nu au fost contestate, ba dimpotrivă părțile vătămate au achitat amenda stabilită, fapt ce denotă acordul manifestat în acest sens.

De rând cu aceasta, autorul apelului și-a manifestat dezacordul inclusiv cu pedeapsa penală stabilită lui Negru Vasile, la numirea căreia nu s-a ținut cont de lipsa antecedentelor penale, caracteristica pozitivă de la locul de trai și serviciu, întreținerea a patru copii minori, ce ar permite, în cazul constatării vinovăției inculpatului, aplicarea dispozițiilor art. 90 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 01.03.2017, apelurile procurorului și al avocatului Ghenadie Odobescu în numele inculpatului Negru Vasile s-au admis cu casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit de prima instanță, după cum urmează:

În temeiul art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, Negru Vasile și Platon Nicolai au fost achitați de sub învinuirea pe art. 166¹ alin. (2) lit. c) Cod penal, pe motiv că fapta lor nu întrunește elementele infracțiunii.

Negru Vasile a fost recunoscut culpabil de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal cu stabilirea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 400 u.c. (8 000

lei), cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere în cadrul organelor MAI pe termen de 3 ani.

Platon Nicolai a fost recunoscut culpabil de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (5), 328 alin. (1) Cod penal cu stabilirea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 300 u.c. (6 000 lei), cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere în cadrul organelor MAI pe termen de 2 ani.

4.1. Verificând temeinicia cerințelor formulate de apelanți în raport cu materialele cauzei penale și ascultând pledoariile participanților la proces, Colegiul a dispus admisibilitatea celor două apeluri reținând că instanța de fond a constatat incorect aspectele faptice ale cauzei printr-o interpretare eronată a normelor legale, cu aprecierea neobiectivă a probelor administrate, fapt ce a dus la o încadrare greșită a acțiunilor inculpatului Negru Vasile pe art. 166¹ alin. (1) Cod penal, precum și achitarea integrală de sub învinuirea adusă a inculpatului Platon Nicolai.

Instanța a menționat că dispunând condamnarea lui Negru Vasile potrivit învinuirii aduse, doar cu excluderea agravantei „comisă de două persoane”, instanța de fond nu a ținut cont de elementele ce definesc „relele tratamente” în aspect penal, ce au fost reținute nu în episodul de maltratare a lui Cebotari Alexei, cu toate că acțiunile inculpaților în această parte au fost încadrate la art. 166¹ Cod penal, ci la episodul de aplicare a violenței în privința lui Cebotari Albina, referitor la care acțiunile au fost încadrate în baza art. 328 alin. (1) Cod penal.

Totodată, dispunând achitarea lui Platon Nicolai pe ambele capete de învinuire, pe motiv că ar fi executat indicația superiorului său, instanța, a omis să aprecieze acțiunile acestuia prin prisma art. 40 alin. (2) Cod penal. De aceea, întru respectarea prevederilor legale, Colegiul prin admiterea demersului părții acuzării susținut de partea apărării privind reluarea cercetărilor judecătorești, a dispus audierea nemijlocită în ședință a inculpaților, părților vătămate precum și a martorilor solicitați cu verificarea bazei probante administrate pe caz prezentată de părți în susținerea argumentelor aduse.

Deși nici unul din inculpați nu și-au recunoscut vinovăția în faptele imputate, susținând exercitarea atribuțiilor funcționale în strictă conformitate cu Legea și fișele de post, Colegiul a considerat că vinovăția lor și-a găsit deplină confirmare prin depozițiile părților vătămate, martorilor oculari și probele materiale administrate la faza urmăririi penale, care au servit obiect de cercetare atât în instanța de fond cât și în cea de apel, doar cu o apreciere diferită în aspect factual.

Colegiul a menționat că din relatările părților vătămate și martorilor oculari a evenimentelor produse, rezultă că acțiunile violente întreprinse de către inculpați în privința lui Cebotari Alexei, manifestate prin răsucirea mâinilor la spate, cu aplicarea de către Negru Vasile a unei lovituri cu pumnul în piept, după care și în picior, au fost îndreptate întru a-i înfrânge rezistența cu plasarea în automobilul de serviciu, în vederea transportării la IP Edineț sub pretextul identificării personalității, care la acel moment deja era constatată, în curmarea cărora a intervenit Cebotari Albina care s-a ales cu o lovitură în abdomen, cauzată de Negru Vasile, urmată de întocmirea p/v cu privire la contravenție.

Respectivele împrejurări ale cauzei rezultă și din probele materiale administrate la faza urmăririi penale, ce au servit obiect de cercetare judecătorească la examinarea în instanța de fond și apel, inclusiv:

- ordinului MAI nr. 142 e din 07.03.2014 prin care Negru Vasile a fost numit în funcția de șef de post al Postului de poliție Tîrnova Sectorul nr. 5 Fetești al IP Edineț (f.d. 34, vol.1), atribuțiile funcționale din fișa de post fiindu-i aduse la cunoștință la 10.03.2014 (f.d. 35-43 vol.1), fapt ce denotă incidența lui în sfera de aplicabilitate a dispozițiilor art. 123 alin. (1) Cod penal, ca persoană cu funcție de răspundere ce face parte din noțiunea persoanei publice, specificată la art. 328 alin. (1) Cod penal, în prezența coraportului dintre parte și întreg reținut de art. 116 Cod penal;

- modificările operate în graficul de serviciu al IP Edineț, pentru ziua de 11.06.2014, Negru Vasile și Platon Nicolai au fost desemnați pentru efectuarea serviciului în cadrul Postului de poliție Rotunda, Edineț (f.d. 44, vol.1), din conținutul informației incluse în Registrul de evidență al IP Edineț, confirmându-se depozițiile inculpaților în latura ce ține de solicitarea ajutorului în aplanarea conflictului apărut în seara de 11.06.2014 orele 19:30 cu un grup de localnici din sat. Rotunda, la chemare ieșind grupa operativă (f.d. 8, vol.1), la reîntoarcerea căreia, atât ambii inculpați cât și Cebotari Alexei au fost testați prin intermediul alcotesterului „Drager”, constatându-se lipsa vaporilor de alcool în aerul expirat (f.d. 9-11, vol.1), fapt ce exclude suspjecțiile invocate referitor la pretinsa stare de ebrietate în care s-ar fi aflat colaboratorii de poliție;

- procesul-verbal cu privire la contravenție întocmit de Negru Vasile în privința lui Cebotari Alexei, acesta fiind atras la răspundere contravențională în baza art. 229 alin (1), (2), (3); 230 alin. (2) și 232 alin. (1) Cod contravențional, pentru conducerea la 11.06.2014 prin localitatea Rotunda, Edineț a tractorului de model MTZ fără permis de conducere, pașaport tehnic, revizia tehnică, număr de înmatriculare și în lipsa asigurării obligatorii de răspunderea civilă, în lipsa actelor ce i-ar confirma dreptul asupra unității de transport, sancționându-l cu amendă în mărime de 85 u.c., ce constituie 1 700 lei cu 11 puncte penalizare, care ne fiind contestat în ordinea art. 448 alin. (1) Cod contravențional, a devenit definitiv (f.d. 31, vol. I);

- registrul de evidență a internării bolnavilor și renunțării la spitalizare a SR Edineț, Cebotari Albina care înaintând acuze referitor la trauma abdomenului, a refuzat spitalizarea, fiindu-i prescrise investigațiile de laborator ce urma să le susțină (f.d. 64-70 v.1), fapt confirmat prin raportul de expertiză medico-legală nr. 202-D din 11.08.2014 întocmit în privința ei, din conținutul căruia rezultă că la momentul examinării de către medicii din secția de internare a SR Edineț la 11.06.2014 careva leziuni corporale în Registrul de evidență a internărilor și renunțare la spitalizare nu au fost fixate, diagnosticul clinic nefiind stabilit din motivul refuzului spitalizării (f.d. 80, vol.1);

- pe marginea materialului parvenit de la IP Edineț, acumulat în baza raportului șefului de post al Sectorului de poliție Rotunda, Edineț, Negru Vasile, procuratura Edineț prin cele două ordonanțe datate cu 24.07.2014 l-a sancționat pe Cebotari Alexei pe art. 335 alin. (2) Cod contravențional cu amendă în mărime de 50 u.c. ce constituie 1 000 lei, pentru nesubordonarea cerințelor legale a colaboratorilor de poliție Negru Vasile și Platon Nicolai de prezentare a actelor necesare, refuzul categoric de deplasare la IP Edineț, opunerea forței fizice și ultragiare, iar pe Cebotari Albina pe art. 335 alin. (1) Cod contravențional cu amendă

în mărime de 15 u.c. ce constituie 300 lei pentru ultragiurea colaboratorilor de poliție aflați în exercițiul funcțiunii, ambii contravenienți recunoscându-și faptele și achitând amenzile numite, necontestând în ordinea art. 448 Cod contravențional temeinicia atragerii lor la răspunderea contravențională, precum și legalitatea actelor procesuale întocmite pe caz, soluție ce a devenit definitivă (f.d. 59-60; 61-62 vol.2);

- cererea lui Cebotari Albina către IP Edineț privind atragerea inspectorului de sector Negru Vasile la răspunderea penală pentru aplicarea la 11.06.2014, în jurul orei 18:00, în s. Rotunda, r. Edineț a unei lovituri cu cotul în abdomen, cauzându-i dureri fizice (f.d. 6), pe marginea căreia IP Edineț a efectuat ancheta de serviciu, prin încheierea din 07.07.2016 neconstatând în acțiunile lui Negru Vasile abateri de serviciu (f.d. 32-33, vol.1);

- materialul acumulat pe acest caz, după controlul intern a fost transmis Procuraturii Edineț la 11.07.2014, cu pornirea la 11.08.2014 a urmăririi penale potrivit semnelor calificative a componentei de infracțiune prevăzută de art. 328 alin. (1) Cod penal, termenul urmăririi penale fiind fixat până la 11.09.2014 (f.d. 1 vol.1);

- ordonanța Procuraturii Edineț din 11.08.2014 prin care a fost transmisă cauza penală intentată Serviciului „Nord” al Procuraturii Anticorupție pentru instrumentarea ei în continuare (f.d. 72, vol.1), aceasta fiindu-le restituită prin ordonanța Prim-adjunctului PG din 15.09.2014 pentru continuarea urmăririi penale (f.d.74, vol.1), concomitent prin ordonanțele din 19.09.2014, adoptate în ordinea art. 52 alin. (1) pct. 2),15); 234; 235 Cod de procedură penală fiind restabilit termenul urmăririi penale cu fixarea lui până la 19.10.2014 (f.d. 78; 79);

- concomitent, pe cazul dat s-a efectuat control și de către Secția combatere tortură a PG, ce i-a solicitat procuraturii Edineț să verifice motivele de ne înregistrare în modul stabilit a cauzelor de aplicare a torturii, care la rândul său în ziua de 24.09.2014 a sesizat IP Edineț referitor la constatarea cauzelor ce au dus la nerespectarea de către persoanele responsabile a pct. 7 și 8 din Regulamentul cu privire la procedura de identificare, înregistrare și raportare a pretinselor cazuri de tortură, tratament inuman sau degradant, ce se referă la termenul strict stabilit de informare a procurorului despre cazurile de tortură (f.d. 75-76; 89-90 v.1);

- ordonanța din 17.10.2014 privind începerea urmăririi penale conform semnelor infracțiunii prevăzută de art. 166¹ alin. (2) lit. c) Cod penal, pe faptul comiterii de către Negru Vasile cu acordul tacit a lui Platon Nicolai a acțiunilor ce au creat victimei Cebotari Albina sentimentul de natură de a o umili și înjosi, precum și de ai înfrânge rezistența fizică, în rezultatul imexiunii ei în acțiunile lor în calitate de colaboratori de poliție, ce au încercat să-i rețină feciorul Cebotari Alexei ca rezultat al rezistenței opuse, cu aplicarea de către Negru Vasile a unei lovituri cu mâna în regiunea abdomenului cu cauzarea durerilor puternice (f.d. 113 v.1), prin ordonanța din 28.11.2014 conexasă cauzele penale pe art. art. 328 alin. (1) și 166¹ alin. (2) lit. c) Cod penal într-o procedură unică (f.d. 112, vol.1).

Prin cercetarea suplimentară, completă și obiectivă a fiecărei din probe administrate pe caz, cu aprecierea lor prin prisma art.100-101 Cod de procedură penală, inadmisibilitate cărora în sensul art. 94-95 Cod de procedură penală nu a fost invocată de părți, precum și prin coroborarea lor reciprocă, Colegiul **a constatat:**

Negru Vasile deținând funcția șefului de post al Sectorului de Poliție nr. 3 (Hincăuți) al IP Edineț, cu gradul special locotenent major de poliție, fiind în corespundere cu art. 123 Cod penal persoană cu funcție de răspundere, acționând contrar prevederilor art. art. 26, 28 al Legii

cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr. 320 din 27.12.2012, pct. 15-16 Codului de etică și deontologie al polițistului, aprobat prin HG RM nr. 481 din 10.05.2006 și atribuțiile funcționale stipulate în fișa postului, ce-l obligă să nu aplice forța fizică, decât pentru curmarea infracțiunilor și înfrângerea rezistenței opuse cerințelor legale, dacă metodele non-violente nu asigură îndeplinirea obligațiilor ce le revin, să nu recurgă la forță, cu excepția cazurilor de necesitate absolută și numai în măsura necesară atingerii unui obiectiv legitim, în seara de 11.06.2014 pe la orele 18:00 patrulând pe teritoriul localității Rotunda, Edineț, în scopul verificării actelor asupra mijlocului de transport la care lipsea plăcuța cu numărul de înmatriculare, a stopat tractorul de model MTZ-80 cu nr/î XX-X-xxx condus de locuitorul acestui sat Cebotari Alexei și stabilind lipsa permisului de conducere, ce i-a fost prezentat în scurt timp de tatăl său, sub pretextul identificării nejustificate a datelor personale și întocmirii procesului-verbal cu privire la contravențiile prevăzute de art. 229 și 230 Cod contravențional, i-a cerut lui Cebotari Alexei să urce în automobilul de serviciu pentru a-l transporta la sediul IP Edineț, cerință pe care acesta a refuzat s-o execute, considerat ca fiindu-i identificată personalitatea, inclusiv prin prezentarea permisului de conducere, în rezultatul cărui fapt i-au aplicat forța fizică, sucindu-i mâinile la spate și aplicându-i câte o lovitură intenționată cu palma peste față, cauzându-i dureri fizice, acțiuni ce în consecință au dus la implicarea consătenilor în apărarea lui Cebotari Alexei și revoltarea lor, aplicându-i și o lovitură intenționată cu cotul în regiunea abdomenului mamei acestui Cebotari Albina, ce încerca să-și apere fiul, în rezultatul cărui fapt ea căzu jos, cauzându-și puternice dureri fizice, acțiuni ce pe deplin se încadrează la art. 328 alin. (1) Cod penal în prezența calificativelor „excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, adică săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni ce depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, cu cauzare de daune în proporții considerabile intereselor publice, precum și drepturilor și intereselor ocrotite de lege a persoanelor fizice”;

Platon Nicolai deținând funcția de polițist al Serviciului de Patrulare al IP Edineț, cu gradul special de sergent major de poliție, fiind în virtutea prevederilor art. 123 din Codul penal persoană cu funcție de răspundere, contrar prevederilor art. art. 26, 28 din Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr. 320 din 27.12.2012, pct. 15-16 din Codul de etică și deontologie al polițistului, aprobat prin HG RM nr. 481 din 10.05.2006 și atribuțiilor funcționale stipulate în fișa de post a funcției deținute, care îl obligau să nu aplice forța fizică, decât pentru curmarea infracțiunilor, pentru înfrângerea rezistenței opuse cerințelor legale, dacă metodele non-violente nu asigură îndeplinirea obligațiilor ce le revin, să nu recurgă la forță, cu excepția cazurilor de necesitate absolută și numai în măsura necesară atingerii unui obiectiv legitim, în seara de 11.06.2014 pe la orele 18:00 patrulând împreună cu Negru Vasile pe teritoriul localității Rotunde, Edineț, au stopat tractorul de model MTZ-80 cu nr/î XX-X-xxx condus de locuitorul acestui sat Cebotari Alexei, în scopul verificării actelor pentru, că pe suprafața destinată lipsea plăcuța cu numărul de înmatriculare, stabilind lipsa la el a permisului de conducere, ce în scurt timp i-a fost adus de tatăl-său, sub pretextul nejustificat al identificării datelor personale și întocmirii procesului-verbal cu privire la contravențiile prevăzute de art. art. 229 și 230 Cod contravențional, i-au cerut lui Cebotari Alexei să urce în automobilul de serviciu pentru a-l transporta la sediul IP Edineț, cerință pe care acesta a refuzat s-o execute considerând ca fiindu-i identificată personalitatea, inclusiv

prin prezentarea permisului de conducere, în rezultatul cărui fapt i-au aplicat forța fizică, sucindu-i mâinile la spate și aplicându-i câte o lovitură intenționată cu palma peste față, cauzându-i dureri fizice, acțiuni ce în consecință au dus la implicarea consătenilor în apărarea lui Cebotari Alexei și revoltarea acestora, admitând în mod tacit aplicarea de către colaboratorul de poliție Negru Vasile a unei lovituri intenționate cu cotul în regiunea abdomenului lui Cebotari Albina, care încerca să-și apere fiul, de la care ea căzu jos, cauzându-și puternice dureri fizice, acțiuni ce pe deplin se încadrează la art. art. 42 alin. (5), 328 alin. (1) Cod penal cu calificativele: „complicitate la excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, adică săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni ce depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, cu cauzare de daune în proporții considerabile intereselor publice, precum și drepturilor și intereselor ocrotite de lege a persoanelor fizice”.

Reținând în acțiunile inculpaților pe cele două episoade elementele excesului de putere la exercitarea obligațiilor funcționale, prin depășirea în mod vădit a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate de lege, manifestate prin aplicarea acțiunilor violente ce au dus la prejudicierea considerabilă atât a intereselor publice cât și a drepturilor și intereselor ocrotite de lege a părților vătămate, dar care însă n-au trecut de un anumit prag minim de severitate, Colegiul condamnându-i pe art. 328 alin. (1) și respectiv art. 42 alin. (5), 328 alin. (1) Cod penal și ținând cont de încadrarea adusă în acest sens, a dispus achitarea lor de sub învinuirea formulată pe art. 166¹ alin. (2) lit. c) Cod penal, din următoarele motive.

Raportând aspectele factice ale cauzei la normele dreptului material, Colegiul a atestat că potrivit învinuirii din rechizitoriu, acțiunile inculpaților îndreptate în privința lui Cebotari Alexei au fost încadrate la art. 166¹ alin. (2) lit. c) Cod penal, în prezența agravantei „comise de două persoane”, fără a fi reținute elementele ce definesc „relele tratamente” ca normă generală, care dimpotrivă au fost reținute în învinuirea lor formulată pe art. 328 alin. (1) Cod penal ce se referă la violența aplicată în privința Albinei Cebotari.

Totodată, Colegiul a menționat că la materialele cauzei penale lipsesc date obiective referitor la gradul de severitate a suferințelor suportate de părțile vătămate ca rezultat al actelor ilegale a inculpaților, precum și a „scopului” cauzării acestora ce ar permite încadrarea acțiunilor în baza art. 166¹ alin. (2) lit. c) Cod penal. Mai mult ca atât, din materialul lecturat rezultă că incidentul din seara de 11.06.2014, a avut loc nu numai ca rezultat al depășirii de către inculpați a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege la depistarea și constatarea faptelor contravenționale cu identificarea făptuitorului, ci și a refuzului activ, manifestat de către Cebotari Alexei de a se supune cerințelor de deplasare la IP Edineț în vederea întocmirii p/v cu privire la contravențiile constatate în cadrul verificării actelor, cu intervenirea în el a Albinei Cebotari care a acționat întru apărarea feciorului său.

Instanța de apel a constatat că în situația în care personalitatea lui Cebotari Alexei a fost identificată prin actele prezentate, inclusiv permisul de conducere, urmând ca codul de identificare să fie stabilit prin accesarea sistemului informațional, rămânea nejustificată aplicarea față de el a tehnicii de control prin răsucirea mâinilor, în lipsa unui caz de urgență, cu atât mai mult inadmisibilă aplicarea acțiunilor violente, inclusiv și în privința Albinei Cebotari, intervenită în conflict. Or, deși inculpații au depășit limita atribuțiilor acordate prin lege, aplicând nejustificat în privința părților vătămate acte violente ce li-au cauzat anumite

suferințe fizice și psihice, totuși acestea nu au depășit „gradul minim de severitate”, ținându-se cont atât de lipsa unui „scop” predeterminat, cât și de caracterul contravențional al acțiunilor comise de ultimii.

În situația creată Colegiul a conchis că deși acțiunile incipiente ale inculpaților îndreptate spre prevenirea, contracararea, depistarea și constatarea contravențiilor și faptoitorilor s-ar încadra în limita atribuțiilor funcționale acordate prin lege, aplicarea ulterioară nejustificată în privința lui Cebotari Alexei a actelor cu caracter violent de către o persoană publică, la categoria căreia se atribuie prin prisma art. 123 Cod penal, în loc public și în prezența altor persoane, cauzând daune în proporții considerabile atât intereselor publice prin crearea unei imagini negative a organelor de forță, cât și drepturilor și intereselor ocrotite de lege a persoanelor fizice, „inviolabilitatea persoanei” ca unul din drepturile fundamentale, fiind garantată de CEDO, Constituția RM și legea procesual penală.

În susținerea acestei concluzii Colegiul a menționat că latura obiectivă a componenței de infracțiuni prevăzută de art. 328 alin. (1) Cod penal se exprimă prin acțiunea de depășire a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege; urmările prejudiciabile în formă de daunele în proporții considerabile cauzate intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege a persoanelor fizice sau juridice și legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile survenite, în speță ea manifestându-se prin una din cele patru modalități factive „...săvârșirea unei acțiuni pe care nimeni și în nici un fel de circumstanțe nu este în drept să le săvârșescă. Având caracter material, infracțiunea stipulată la art. 328 alin. (1) Cod penal se consideră consumată din momentul producerii daunelor în proporții considerabile, în speță, intereselor publice, precum și drepturilor și intereselor ocrotite de lege a persoanelor fizice.

Colegiul a atestat că deși inculpatul Platon Nicolai potrivit gradului special și funcției deținute, era inferior celui menținut și ocupat de Negru Vasile, totuși în calitate de colaborator al organelor MAI, modul de activitate a cărui este reglementat de Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr. 320 din 27.12.2012, Codului de etică și deontologie al polițistului, aprobat prin HG RM nr. 481 din 10.05.2006 și atribuțiile funcționale stipulate în fișa postului, urma nu numai să evite, ci și să refuze complicitatea la infracțiune, chiar în detrimentul indicațiilor superiorului său de a-i răsuci mâinile lui Cebotari Alexei în vederea înfrângerii rezistenței și plasării forțate în mijlocul de transport, ne admitând, chiar și în mod tacit, acțiunile infracționale privind aplicarea actelor cu caracter violent atât în privința lui Cebotari Alexei cât și în privința Albinei Cebotari. De aceea, depozițiile martorilor oculari, precum și a părților vătămate ce se referă la lipsa agresivității în acțiunile inculpatului Platon Nicolai care a acționat doar la indicațiile lui Negru Vasile, nu au constituit temei de achitarea acestuia.

Instanța de apel nu a susținut argumentul apărării privind încadrarea acțiunilor inculpaților în limitele legii, deoarece aceste acțiuni au depășit considerabil limitele ei, or în situația în care la locul faptei, a fost identificată personalitatea lui Cebotari Alexei, codul personal urmând a fi reținut prin accesarea sistemului informațional, a decăzut necesitatea plasării lui forțate, prin răsucirea mâinilor în mijlocul de transport în vederea transportării la IP Edineț, cu atât mai mult fiind absolut ilegală aplicarea atât față de el, cât și în privința

Albinei Cebotari, ce a intervenit în apărarea lui, a actelor cu caracter violent, împrejurări ce nu le pot justifica acțiunile.

Cât privește alegațiile apărării referitor la pretinsele erori de ordin procesual, admise de către OUP la pornirea cauzei penale pe art. 166¹ alin. (2) lit. c) Cod penal, precum și pe parcursul instrumentării ei, inclusiv prin efectuarea acțiunilor procesuale, în afara termenelor procesuali, sau prin nerespectarea modului de prelungire a lor, Colegiul respingându-le a menționat că acestea urmau a fi declarate și respectiv soluționate la faza urmăririi penale, în ordinea stabilită de procedura penală, iar neinvocarea acestora în termenii stabiliți, în sensul art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, duc la pierderea dreptului invocării lor în continuare. De altfel, respectivele invocări și-au pierdut sensul, de rând ce prin decizia contestată inculpații vor fi achitați de sub învinuirea adusă pe art. 166¹ alin. (2) lit. c) Cod penal, chiar dacă fapta încadrată la această norma, a fost plasată sub incidența art. 328 alin. (1) Cod penal.

În ce privește înregistrările video transcrise pe cele trei CD de pe aparatul de înregistrare plasat la bordul automobilului de serviciu al inculpatului Negru Vasile, anexate în calitate de corp delict la cauzele contravenționale în privința părților vătămate pe art. 335 alin. (1) și (2) Cod contravențional și care au fost vizionate atât în instanța de fond cât și cea de apel, Colegiul a indicat că acestea nu reflectă împrejurările importante ale cauzei, fapt pentru care nu au fost puse la baza deciziei.

La deliberare asupra pedepsei penale stabilită inculpaților, Colegiul a reținut dispozițiile art. 61, 75 Cod penal, gravitatea faptelor comise, caracterul prejudiciabil al urmărilor survenite, personalitatea inculpaților care anterior nu au fost supuși răspunderii penale, fiind caracterizați pozitiv atât de la locul de serviciu cât și de trai, având la întreținere persoane ne încadrate în muncă, iar inculpatul Negru Vasile patru copii minori la întreținere. La fel s-a ținut cont și de rolul fiecărui inculpat în faptele comise, precum și comportamentul manifestat de părțile vătămate, inclusiv lipsa pretențiilor față de inculpați. Astfel, Colegiul a conchis posibilitatea aplicării în privința inculpaților a pedepsei principale sub formă de amendă dar și celei complimentare obligatorii sub formă de privarea de dreptul de a exercita funcții de răspundere în cadrul organelor MAI.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către:

5.1. Procuror, care invocând prevederile art. 427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a acesteia, doar în partea achitării inculpaților de sub învinuirea înaintată conform art. 166¹ alin.(2) lit. c) Cod penal, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

În motivarea recursului procurorul indică:

- la adoptarea decizie de achitare a inculpaților de sub învinuirea înaintată conform art. 166¹ alin.(2) lit. c) Cod penal, instanța de apel nu a acordat deplină eficiență prevederilor legale, a făcut aprecieri a probelor care nu se racordă la valoarea acestora și a făcut concluzii care contravin ansamblului de probe acumulat pe cauză;

- instanța de apel în decizia sa nu a indicat motivele pentru care a respins probele aduse în sprijinul acuzării;

- organul de urmărire penală corect a delimitat acțiunile inculpaților conform art. 328 alin.(1) și art. 166¹ alin.(2) lit. c) Cod penal, astfel nu pot fi reținute argumentele instanței de

apel privind nedepășirea „gradului minim de severitate” pentru ca acțiunile inculpaților să fie calificate ca tratament inuman sau degradant.

5.2. Avocatul Moldovan Gabriela în numele inculpatului Platon Nicolai, care invocând prevederile art. 427 alin.(1) pct. 9) și 12) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu menținerea sentinței instanței de fond fără modificări.

În susținerea recursului indică că Platon Nicolai a fost condamnat pentru o faptă care nu este prevăzută de legea penală, dându-i o încadrare juridică greșită. Instanța de apel a examinat cauza în baza aceluiași probe administrate în prima instanță, fără ca acuzarea să prezinte probe noi care ar răsturna situația, pronunțând o sentință în defavoarea inculpatului. Mai mult ca atât, toți martorii și părțile vătămate audiați în instanța de judecată au declarat că Platon Nicolai a fost rezervat în acțiuni.

5.3. Avocatul Stănilă Andrei în numele inculpatului Negru Vasile, care invocând art. 427 alin.(1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a deciziei, în partea condamnării lui Negru Vasile în baza art. 328 alin.(1) Cod penal și pronunțarea unei hotărâri noi prin care acesta să fie achitat din lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 328 alin.(1) Cod penal.

În motivarea recursului avocatul indică:

- condamnându-l pe Negru Vasile în baza art. 328 alin.(1) Cod penal, instanța de apel nu a expus în mod clar și complet, care anume acțiuni ilegale acesta a săvârșit;

- instanța de apel nu a luat în considerație că la momentul când Cebotari Alexei, nu a dorit să prezinte buletinul de identitate și a dorit să urce în tractor pentru a părăsi locul săvârșirii contravenției, Negru Vasile a încercat să folosească una din „tehnicile de control” stabilite de Instrucțiune, și anume „sucirea mâinilor la spate”, or la dosar este anexată Ordonanța Procuraturii din 24.07.2014 care confirmă incontestabil că Cebotari Alexei nu s-a supus cerințelor colaboratorilor de poliție Negru Vasile și Platon Nicolai;

- instanța de apel urma să verifice elementul legalității (sau ilegalității) acțiunilor lui Negru Vasile prin prisma tuturor normelor legale invocate de apărare, inclusiv să țină cont de fișa de post a acestuia;

- instanța de apel nu a argumentat suficient de clar în ce constau „daunele considerabile cauzate intereselor publice, drepturilor și libertăților părților vătămate Cebotari Albina sau Cebotari Alexei” din partea colaboratorului Negru Vasile, or din probele anexate la dosar rezultă că părților vătămate nu le-au fost cauzate suferințe fizice sau psihice;

- atât organul de acuzare cât și instanța de apel nu au menționat în ce constă caracterul „considerabil” al drepturilor ocrotite de lege persoanelor fizice și juridice, sau intereselor publice;

- instanța nu a ținut cont și de faptul că „excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu” este expus și sub formă de contravenție iar elementul care diferențiază infracțiunea de contravenție, constituie proporția „considerabilă” a daunelor cauzate intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice;

- instanța nu s-a expus asupra ipotezei de încetare a cauzei penale în conformitate cu art. 391 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, or cauza penală respectivă a fost pornită cu depășirea termenului de 30 zile prevăzute la art. 274 Cod de procedură penală.

6. Judecând recursurile ordinare și verificând legalitatea hotărârii atacate în baza materialelor din dosar, Colegiul penal lărgit conchide că acestea urmează a fi admise, din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, *judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.*

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol

Astfel, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, *instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.*

Din conținutul deciziei rezultă că instanța de apel la examinarea cauzei a comis un șir de erori și anume:

În primul rând, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată exercitat, produce un efect devolutiv complet în sensul că provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept numai la persoana care l-a declarat, la calitatea acesteia în proces și la persoana împotriva căreia este îndreptat de către jurisdicția de al doilea grad asupra hotărârii primei instanțe. Dispozitivul deciziei instanței de apel trebuie să corespundă concluziilor făcute de instanță în partea descriptivă.

În speță, se reține că potrivit rechizitoriului, Negru Vasile a fost pus sub învinuire pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 166¹ alin.(2) lit. c) și art. 328 alin.(1) Cod penal, iar Platon Nicolai - art. 166¹ alin.(2) lit. c) și art. 42 alin. (5), 328 alin.(1) Cod penal.

Lecturând decizia atacată, Colegiul constată că în urma examinării și admitterii apelurilor declarate, instanța de apel a achitat inculpații de sub învinuirea înaintată în baza art. 166¹ alin.(2) lit. c) Cod penal pe motiv că fapta lor nu întrunește elementele infracțiunii, recunoscându-i vinovați și condamându-i, pe Negru Vasile în baza art. 328 alin.(1) Cod penal și pe Platon Nicolai, în baza art. 42 alin. (5), 328 alin.(1) Cod penal.

Astfel, pronunțând hotărârea de achitare în privința inculpaților de sub învinuirea înaintată în baza art. 166¹ alin. (2) lit. c) Cod penal, instanța de apel, în partea descriptivă a deciziei sale nu a indicat învinuirea pe baza căreia cauza în privința învinuiților a fost trimisă în judecată, prin ce a încălcat prevederile art. 394 alin. (4) pct. 1) Cod de procedură penală.

Totodată, descriind fapta criminală, considerată ca fiind dovedită, instanța de apel, contrar prevederilor legale, plasează învinuirea înaintată inculpaților în baza art. 166¹ alin.(2) lit. c) Cod penal sub incidența art. 328 alin. (1) Cod penal. **În așa mod, procedând greșit,**

instanța asupra unei învinuiri se expune de două ori, pe de o parte achită inculpații pe motiv că fapta lor nu întrunește elementele infracțiunii, iar pe de altă parte, aceleași acțiuni le încadrează în baza altei norme penale, or în cazul în care o infracțiune este absorbită de alta, în nici un caz nu mai poate fi vorba despre o achitare a inculpaților.

Situația descrisă mai sus, nu poate fi corectată în recurs, fiind constatată o încălcare flagrantă de către instanța de apel a prevederilor legale or, conform art. 419 Cod de procedură penală - *rejudicarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător*, prin urmare se constată că motivarea soluției adoptată de instanța de apel, contrazice dispozitivului hotărârii, temei ce se încadrează în prevederile art. 427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală.

În al doilea rând, potrivit art. 113 Cod de procedură penală, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală. Calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători.

Potrivit prevederilor art. 325 Cod de procedură penală, *judicarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. Modificarea învinuirii în instanța de judecată se admite dacă prin aceasta nu se agravează situația inculpatului și nu se lezează dreptul lui la apărare. Modificarea învinuirii în sensul agravării situației inculpatului se admite numai în cazurile și în condițiile prevăzute de prezentul cod.*

În speță, Colegiul constată că Platon Nicolai, incorect a fost recunoscut vinovat și condamnat, de către instanța de apel în baza art. 42 alin. (5), 328 alin.(1) Cod penal, or instanța plasând învinuirea înaintată acestuia în baza art. 166¹ alin.(2) lit. c) Cod penal sub incidența art. 328 alin.(1) Cod penal, și condamându-l prin prisma art. 42 alin.(5) Cod penal, a agravat situația inculpatului, deoarece se subînțelege că ambele episoade de care este învinuit Platon Nicolai au fost săvârșite prin complicitate cu Negru Vasile.

Calitatea de complice este stipulată direct în art. 42 alin. (5) Cod penal, care indică că *se consideră complice persoana care a contribuit la săvârșirea infracțiunii prin sfaturi, indicații, prestare de informații, acordare de mijloace sau instrumente ori înlăturare de obstacole, precum și persoana care a promis dinainte că îl va favoriza pe infractor, va tăinuși mijloacele sau instrumentele de săvârșire a infracțiunii, urmele acesteia sau obiectele dobândite pe cale criminală ori persoana care a promis din timp că va procura sau va vinde atare obiecte.*

Astfel, instanța de apel atribuind lui Platon Nicolai calitatea de „complice” la comiterea infracțiunii față de Cebotari Alexei, nu motivează sub nici un aspect în ce împrejurări aceasta a fost comisă. Prin urmare, Colegiul consideră că instanța de apel a agravat situația inculpatului, depășind limitele învinuirii formulate în rechizitoriul lui Platon Nicolai, încălcând astfel prevederile art. 325 Cod penal.

Calificarea corectă a infracțiunilor asigură respectarea de către organele de drept și instanțele de judecată a legalității ca principiu constituțional, din care derivă și alte principii fundamentale ale dreptului penal. Ca rezultat al calificării corecte a infracțiunii sunt garantate

drepturile și interesele legitime ale făptuitorului prin aplicarea pedepsei penale prevăzute de legiuitor anume pentru infracțiunea comisă și imputată acestuia, dar nu pentru o altă infracțiune, de o gravitate mai înaltă.

În viziunea Colegiului, erorile procesuale admise de către Curtea de Apel cad sub incidența prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și în acest caz, decizia urmează a fi casată, cu rejudecarea cauzei în apel, așa cum cere art. 435 Cod procedură penală, întrucât asemenea erori nu pot fi corectate în instanța de recurs.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apeluri, să verifice și să aprecieze profund probele administrate în instanța de fond și cea de apel în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate și ținând cont de motivele casării deciziei atacate și de legislația în vigoare, să înlăture omisiunile admise și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Formusatii Andrei, avocatul Moldovan Gabriela în numele inculpatului Platon Nicolai și avocatul Stănilă Andrei în numele inculpatului Negru Vasile, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 01 martie 2017, în cauza penală în privința lui *Negru Vasile și Platon Nicolai* și dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia pronunțată integral la 24 octombrie 2017.

Președinte:

Elena Covalenco

Judecători:

Liliana Catan

Iurie Diaconu

Ion Guzun

Galina Stratulat